

[Per Federspiel.]

turde være ganske indlysende, at den sidste tids begivenheder har understreget dette behov. Derfor har det været forstemmende at se den meget beskedne reaktion, der er kommet til orde efter begivenhederne i Tjecoslovakiet. Stort set har de vesteuropæiske regeringer og parlamenter indskrænket sig til protester, som jo hverken kan hjælpe Tjecoslovakiet eller andre, men naturligvis kan understrege en opinion. Men det havde været ønskeligt, om denne opinion var båret af noget mere positivt end blot at give udtryk for afsky. Det er ud fra disse betragtninger, Europarådets rådgivende forsamling ved den sidste session i forrige uge enstemmigt opfordrede medlemslandenes regeringer til på regeringschefsniveau at samles for at drøfte den europæiske situation.

Vi er tilbøjelige til, ikke mindst herhjemme, at betragte os som liggende underdrejet i de videre bestræbelser for at trænge igennem det gentagne franske veto mod en udvidelse af det europæiske fællesskab, der vel er den hidtil mest effektive sammenslutning i Europa. Jeg tror ikke, man kan spore noget tegn på ændring i den franske statschefs holdning, efter at hans storpolitiske tanke om et Europa fra Atlanterhavet til Ural er blevet grundigt lagt på is af russerne ved indmarchen i Tjecoslovakiet. Ikke desto mindre er det nødvendigt, at vi fra samtlige landes side stadig presser på for at fremme denne europæiske integration. Naturligvis har ikke Romtraktatens organisation, Det økonomiske Fællesskab, sine mangler, og den har ikke nået den politiske slagkraft, som man kunne have ventet. Erhvervsøkonomisk har den ikke mindst på landbrugspolitikens område ført til resultater, hvis nyttevirkning man i hvert fald kan sætte et spørgsmålstegn ved. Men der er ikke desto mindre skabt et instrument, der kan udvikle sig, og som stadig udvikles, og som end ikke Frankrig i dag ville kunne undvære. Det er stadig den eneste farbare vej til det samlede Europa, som må være betingelsen for vor sikkerhed og vor fortsatte fremgang i velstand.

Der er en indre sammenhæng mellem den militære, den økonomiske og den politiske sikkerhed. Ingen vil bestride, at vi her i Danmark i alle tre henseender befinder os

i en udsat position. Derfor er det nødvendigt, at vi ikke forsømmer nogen lejlighed til at fremme de sikkerhedsforanstaltninger, d.v.s. de integreringsbestræbelser, som kan øge vor tryghed på alle tre områder. Jeg har ved tidligere lejligheder henstillet til regeringen og til det høje ting, at vi ikke betragtede de europæiske anliggender alene ud fra den markedspolitiske synsvinkel, som jo nødvendigvis er begrænset til rent økonomiske vurderinger. Naturligvis er en markedspolitik i den forstand, at man må tilstræbe at skabe det store europæiske marked, vigtig, men uden politisk samling i Europa, uden vilje til at føre en fælles politik, vil denne rent handelsmæssigt betonedede linje kun føre til begrænsede resultater og til relativt kortfristede fordele. En nedgangsperiode, hvor Romtraktatens undtagelsesbestemmelser bringes alment i anvendelse, vil meget vel kunne sprænge hele systemet, hvis der ikke bag det ligger en virkelig politisk samling, en vilje hos regeringer og parlamenter til at føre det mål igennem, man har sat sig, uden hensyn til øjeblikkelige økonomiske resultater.

Dette bringer mig tilbage til åbningstalens bemærkninger om NATO. NATO er et meget væsentligt led i den europæiske integrationspolitik. At USA og Canada deltager, understreger alene den fælles sikkerhedspolitiske og fredsbevarende interesse på begge side af Atlanterhavet. Det er i lige så høj grad en amerikansk interesse, som det påstås at være en europæisk interesse, at den europæiske samling virkelig bringes i stand. Alliancen — som jo også Frankrig vedkender sig som en politisk nødvendighed, selv om landet har trukket sine militære styrker ud af det integrerede forsvar og foretrækker at operere for sig selv — ville være uden indhold, hvis ikke de allierede lande også på anden måde end i de yderste katastrofetilfælde var parat til samarbejde. Vi har nu måttet konstatere, at Europaparlamentet, Europarådet, Vestunionen, OECD, og hvad vi ellers har af organisationer, var magtesløse over for det halsstarrige franske veto, som i dag er det eneste, der står i vejen for en udvidelse af det europæiske samarbejde. Dette må ikke føre til, at vore bestræbelser svækkes, hvor beskedne vore magtmidler end kan være. Men på ét punkt er der endnu ikke forsøgt gjort et fremstød